

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manvale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Coadiutor Episcopi, & aliorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- innouatum est à Trident. sess. 25. capit. 14.
& decisum refert Philibertus noster Mar-
tinus de sacr. ord. p. 5. cap. 13. num. 15.
2. Potest Episcopus absoluere ab hac su-
spensione, non tamen post actum ordi-
nis dispensare potest ab irregularitate.
Idem ibid. num. 19.
3. Concubina clerici potest puniri ab Epi-
scopo. ex Trident. sess. 24. cap. 8. de reforma-
matum.

Cleri Conuentus.

1. Procuratores Cleri ad omnia, quæ
accidere possunt, ne fiant, neque in
Synodo: sed tantum ad particularia ne-
gotia. Congr. Episc. 21. Martij 1589.
2. Curati Regulares tenentur interesse cū
alijs curatis Congregationi casuum con-
scientiae eadem 13. Octobris 1592.
3. Confessarii sacerdotes possunt cogi, vt
intersint lectioni de casibus conscientie.
eadem 9. Aug. 1594.
4. Presbyteri non curati non possunt cogi
ad Congregationem casuum conscientie.
eadem 16. Ianuar. 1601.
5. Singulis mensibus in Diœcesi modo
in vnam, modo in aliam Ecclesiam pa-
rochiale. Vicariorum foraneorum cu-
ra, clerus cogatur: idque in orbem fiat
Prou. 2.
6. Non in Decembri, neque Ianuario pro
locorum, & temporum ratione. Prou. 4.
7. Tām in Urbe, quām in Diœcesi pro-
conuentu cleri mestruo edantur certae
regula. *ibid.*
8. Missam singuli celebrent: Missam con-
uentualem pro Defunctis, vel de Spiti-
tu Sancto solemniter cantent, concioque
ab uno ex ijs habeatur. Prou. 1.
9. Fiat processio circa cemeterium. *ibid.*
10. In domo Parochi uno serculo contenti
cibum capiant. *ibid.*
11. Aliquid legatur de casibus conscientie,
seu Decretis utilioribus, seu agatur de
communibus cleri de se cibis. *ibid.*
12. Ne tamen fiant hi Conuentus in die se-
sto, neque in festo, loci, vbi habendus
est conuentus. Prou. 2.
13. Die Dominico, antecedente conuen-
tum, moneatur populus, vt intersit. *ibid.*
14. Quæ vero quæstionum explicaciones
habita erunt in ijsdem conuentibus, &

si quæ minus explicatae fuerint, ea om-
nes ad Episcopum consignate litteris Vi-
catijs foranei mitantur, cuius iudicio il-
lae approbatæ in codicem referantur, cu-
stodiendum à Vicario foraneo. *ibid.*

15. In festis locorum ne accedat Parochus
ad alienam Ecclesiam, Missam factu-
rus, sine licentia Episcopi in scriptis.
Prou. 4.

16. Quæ licentia danda est ijs tantum, qui
omnibus consideratis, necessarij viden-
tur ad celebritatem. *ibid.*

17. Quatuor, aut sexad sumnum, nisi ali-
quando plures adhibendi sint ex legato,
vel alia de causa. *ibid.*

18. Si alij Sacerdotes conuenire possunt,
ne accedant Parochi, & de his non ij,
qui maiorem populum habent. *ibid.*

19. Abeunte Parocho substituatur alius Sa-
cerdos approbatus ad Missam, & fun-
ctiones parochiales. *ibid.*

20. Vel præcedente festo die, moneat po-
pulum de absentia, ob festum alibi ce-
lebrandum. *ibid.*

21. Exteri Sacerdotes non admittantur, ne-
que in choro, neque in mensa, neque in
eleemosynis distribuendis. *ibid.*

22. Eligantur probati viri, à quibus clerici
inferioris ordinis sæpè conuocati, vita
ecclesiastica moribus instruantur. Pro. 2.

23. Eosdem semel, & iterum, quotannis
recognoscat Episcopus coram se, vt pro-
gressiones eorum intelligat. *ibid.*

24. Singulis mensibus, vel alio statu ter-
pore, testimonium ferant de Sacramen-
tis, functionibus, studijs, & simili-
bus ad præscriptam certam rationem.
Prou. 4.

Coadiutor Episcopi, & aliorum.

1. Coadiutori Episcopi cum futura suc-
cessione non licet ingredi ciuita-
tem pontificaliter. Congreg. Rit. 31. Jan.
1591. apud Quar. in Addit. V. Archiv.
ancor. 17.

2. Neque debet vti Cruce prælata ante se
Coadiutor Archiepiscopi. *ibid.*

3. Potest vti capa exercens Pontificalia in
Ecclesia, abente Episcopo: eo autem
præsente, vti debet mantellato, & ro-
cchetto; non mozzetta, etiam eo absen-
te. *ibid.*

4. Nox

- 4 Non debet sedere in Sede Episcopali. eadem *ibid.*
- 5 Coadiutori Episcopi debetur primum stallum in choro, siue sedes cameralis. eadem 14. *n. 1623.*
- 6 Non sedet celebrans, nisi in faldistorio, neque habet Diaconos Assistentes, neque canonici parantur, neque ponitur septimum candelabrum eadem. 1. *Sept. 1607.*
- 7 Compellendi sunt Canonici, ut Coadiutori Episcopi solemnier celebranti, & Pontificalia exercenti assistant semper. eadem *apud Quar. supra.*
- 8 Idem celebrans, praeter Diaconum, & Subdiaconum, debet habere assistentem Canonicum pro libro, ead. 7. *Aug. 1627.*
- 9 Non vitur baculo, nisi in ordinationibus. ead 1. *Sept. 1607.*
- 10 Non debent Canonici accedere ad circulos ante eum. ead. *apud Quarant. supra.*
- 11 Decet, ut Coadiutor Episcopi confessionem faciat cum Canonico celebrante, & ut in fine Missæ benedicat populo. eadem *ibid.*
- 12 Potest, de licentia tamen Episcopi, benedicere populo, dum per ciuitatem incedit. eadem *ibid.*
- 13 Decet maximè, ut Canonici prodeant obuiam illi ad ecclesiam pontificaliter accedenti ad ostium Ecclesiæ eumque discedentem ad idem ostium deducere; imò esset commendandum, si nonnulli Canonici ad eius ædes accederent. ead. *ibid.*
- 14 Non potest largiri Indulgentias, nisi nomine Episcopi, si eas concesserit. ead. *ibid.*
- 15 Coadiutores cum futura successione à Papa tantum deputati possunt. Fr. Leo for. p.2. cap.4. num. 77.
- 16 Debet dari Coadiutor Beneficiato minus idoneo. Trid. *eff. 21. cap. 6.*
- 17 A solo Episcopo datur. Doct. apud Barbos. *alleg. 63. num. 7.* & datur Archidiacono, si eget. Monet. de distribut. par. 2. quest. 1. numer. 24. non autem potest Episcopus dare alii Dignitati, seu Canonico. idem *ibidem num. 26.* quamquam hodie cessare videtur antiqua causa in Archidiacono. *num. 28.*
- 18 Potest dari ad tempus ob senium, vel morbum coadiuti. Garz. p.4. cap. 5. num. 5.
- 19 Certa portio reddituum assignanda est Coadiutori. Azor. p.2. l. 8. c. 6. quest. 1.
- 20 Si redditus non sufficiunt, prius prouideatur infirmo Rectori. Ricc. in Prax. resol. 494. n. 21. prius Coadiutori. Azor. p.2. l. 3. cap. 2. q. 9.
- 21 Coadiutor Archidiaconi, eo absente habet in Ecclesia eiusdem prærogatiwas. Cong. Rit. 28. *Aug. 1628.*
- 22 Coadiutor Dignitatis sedet in loco supra Canonicos. Garz. p.2. cap. 5. n. 65.
- 23 Coadiutor canonici post omnes canonicos sedet. Gonzal. ad reg. 8. *cancell. gl. 5. §. 9. num. 101.*
- 24 Coadiutor canonici præbendæ presbyteralis sedet ante Canonicos Diaconalis. Leo in Theffor. par. 2. cap. 4. num. 57. 58.
- 25 Regulariter Coadiutor potest omnia, quæ coadiutus. idem *ibid. num. 64.*
- 26 Habet vocem actiuam, & paſſiuam in capitulo, prout alii Canonici. Rot. in Salamanca Coadiutorie 1. *July 1594. coram Penia.*
- 27 Coadiutor infirmus, vel legitime impeditus lucratur distributiones, non coadiutus infirmus. Leo *vbi supra num. 65.*
- 28 Coadiutor excommunicato, Coadiutor lucratur distributiones, nisi inferuat pro ipso coadiuto ad eiusdem lucrum. idem *ibid. num. 67.*
- 29 Forma Coadiutorie semper est consideranda. idem. *ibid. num. 64.*
V. Fidei Professio. num. 8. Fori Privilegium. num. 14. Parochorum munera. num. 40. V. iſit. circa Canonicos exemptos. num. 7.

A D D I T I O.

- 1 Non debet accendi septimum candelabrum in Missa Pontificali coadiutoris Episcopi *Congr. Rit. 1. Sept. 1607.*
- 2 Rectori leproso dandus est coadiutor. *DD. cum Barbos. de iure Eccl. l. 3. cap. 10. m. 7. mer. 9.*
- 3 Item paralitico *ibid. num. 10.*
- 4 Et dementi. *ibid. num. 11.*
- 5 Illiterato quoque & imperito. *ibidem numero 12.*
- 6 Et propter auctam populi numerositatem. *num. 16.*
- 7 Item suspecto de bonorum Ecclesiæ dilapidatione. *ibid. num. 20.*
- 8 Coadiutoria, nulla facta mentione de obtin-

- obtentis beneficijs, quæ habet, vitiatur, & est nulla. *Garz.* p. 2. c. 5. in addit. sub nu. 130. dub. 38.
- 9 Ad titulum coadiutorię nemo potest ordinari, nisi ratione illius habent congruam sustentationem, quasi titulo pensionis. *Garz.* p. 2. c. 5. a. n. 132. *Amonet.* de opt. can. c. 4. q. 8. n. 169.
- 10 Coadiutor in Dignitate præcedit omnes Canonicos, abiente coadiutore. *Cong. Rit.* 22. Octob. 1619.
- 11 Et facit omnes functiones absentis in stallo eiusdem. *ead.* 12. Octob. 1619. *T* 29. Maij 1621.
- 12 Coadiutor Canonici sedet ultimus post omnes Canonicos, viuente coadiutor. *ead.* 16. Sept. 16. 6. 3. Dec. 16. 6. 18. *Mart.* 16. 17. 18. *Aug.* 1618. 10. *D*ec. 1619.
- 13 Non obstante quocumque statuto. *ead.* 10. *Dec.* 1619.
- 14 Si non est sacris, potest omnia facere quæ sine paramentis sacris cum habitu canonicali facere posset coadiutus. *ead.* 19. *Dec.* 1615.
- 15 Et ei tenentur Canonici inservire in omnibus functionibus coadiuti. *ead.* 10. *Jan.* 1609.
- 16 Non tenetur ad onera Canonicorum Iuniorum, post quos sedet. *ead.* 16. *Sept.* 1606. *T* 15. *Apr.* 1606.
- 17 Non sibi optat, sed coadiuto. *ead.* 16. *Sept.* 16. 6.
- 18 Gaudet coadiutor regula de annali, & triennali, possellore. *ead.* *ibid.*
- 19 Possunt adesse coadiutus in suo stallo, & coadiutor in ultimo stallo, in Missis solemnibus, & processionibus. *Barbos.* de can. c. 29. n. 54.
- 20 Coadiutor non intelligitur compræfus in statuto, quod ex aliqua causa iubilat sicut Canonicos. *Cong. Rit.* 15. *April.* 1606. *quicquid dicat Garz.* p. 4. c. 5. nu. 89.
- 21 Excommunicato coadiuto; seu iuste carcero coadiutor nihil illi lucratur. *Congr. conc.* 15. *Decemb.* 1618. *Barbos.* de can. c. 29. num. 17.
- 22 Neque potest lucrari coadiuto non ordinatus de more, licet ipse coadiutor sit ordinatus. *Congr. Rit.* 1. *Decemb.* 1619.
- 23 Coadiutus numquam obligatus ad interessendum, si coadiutor legitime impeditus non interficit, lucratur tamen distributiones. *Congreg. conc.* 9. *Nouemb.* 1630.
- Barbos.* c. 29. num. 45.
- 24 Non gaudet priuilegijs, & indultis de percipiendis fructibus in absentia, puto ratione studij, aut lecturae in universitate. *Garz.* part. 4. capit. 5. in add. post numero 130. dub. 30.
- 25 Non potest exercere officia, ad quæ coadiutus est electus. *Garz.* p. 2. c. 5. in add. sub nu. 88.
- 26 Aegrotans coadiutor, aut legitime impeditus habetur pro præsente, si acta serviebat. *Idem ibid.* n. 80. 81.
- 27 In capitulo, vbi agitur de coadiuto, potest adesse coadiutor; & è contra coadiutus, vbi agitur de coadiutore, nisi agatur de ipsa coadiutoria. *Garz.* p. 4. cap. 5. num. 103.
- 28 Extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam veris & propriis Canonicius est censendus quoad pæ-minentias veris canonici conuenientes. *Cong. Rit.* 15. *Mart.* 1608.
- 29 Post mortem coadiuti deber coadiutor capete nouam possessionem. *ead.* 21. *Mart.* 1609. *T* 30. *Jan.* *T* 3. *Junij* 1616. 7. *Aug.* 1627.
- 30 Et tunc tantum tenetur ad fidei professionem. *Barbos.* loco citat. c. 29. numero 14.
- 31 Assignaturque illi ultima fides post omnes Canonicos decimatum referunt DD. apud Barbos. de canon. capit. 29. numero 22.

Comites palatini.

V. Exempti.

Commutatio ultimarum voluntatum.

- 1 **E**x iusta, & necessaria causa, debet fieri ultimatum voluntatum commutatio: & ab Episcopis summarie cognoscatur, antequam executioni demandetur. *Trid. sif.* 22. c. 6.
- 2 Iustas causas sex aferit Barbos. de pot. Episcop. alleg. 8. 3. a. nu. 7. seqq.
- 3 Non potest Episcopus commutare defunctorum voluntatem. *Barbos.* n. 2. *T* 3.
- 4 Potest autem concurrente iusta, & rationabili causa legatum pium ad certum vsum relictum commutare in aliū pium, quamvis tale legatum possit adimpleri. *Sylu. legatum* 4. quæst. 12. *Barb.* sup. num. 5. An